

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 327+94(477)

АКТУАЛІЗАЦІЯ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Любовець О.М., доктор історичних наук, професор

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ.

Російсько-українська війна гостро поставила питання щодо рівня знань історичного минулого нашої країни, особливо молодим поколінням. В умовах війни історія перестала бути лише предметом наукових дискусій, а перетворилася на справжню зброю в руках агресора, стала одним із основних інструментів маніпуляції свідомістю. Заперечуючи сам факт існування традицій української державності, розуміючи Україну як територію, яка історично й цивілізаційно повинна входити в зону виключно її впливу, РФ позбавляє Україну в праві на розбудову власної незалежної суверенної держави. Саме цим пояснюються, обґрунтовуються причини та правомірність війни проти України.

З огляду на це актуалізується потреба обов'язкового викладу в закладах вищої освіти всіх рівнів історичних та історико-культурологічних дисциплін – наприклад, «Історія України», «Історія української державності», «Історія української культури». Ці дисципліни належать до загальноосвітніх дисциплін, є базовими курсами, які формують світогляд, духовну сферу людини, її ідентичність і національну самоповагу. Їхнє вивчення спрямовано на реалізацію сучасної концепції освіти студентів вищих навчальних закладів України, основою якої є ґрунтовна історико-філософська підготовка у поєднанні з орієнтацією на світоглядно-філософські проблеми сьогодення.

Предметом вивчення названих навчальних дисциплін є український історичний процес та українська культура як цілість в її історичній динаміці від найдавніших часів до сьогодення, в контексті розвитку світової культури і цивілізації. В процесі засвоєння змісту дисциплін у свідомості молодого покоління складається уявлення про етапи розвитку людського суспільства та процеси державотворення на всіх етнічних українських землях з

найдавніших часів до сьогодні, формується історичне мислення й свідомість, закладається розуміння особливостей культури українського народу.

В результаті вивчення цих дисциплін студенти отримують фундаментальні знання з історії формування українського народу, нації, національної культури, основних етапів розвитку та становлення різних форм вітчизняного державотворення у контексті основних тенденцій розвитку світу. Вони навчаться розуміти суть історичних фактів, причинно-наслідкових зв'язків між окремими подіями, вміти зіставляти і порівнювати факти, характеризувати та оцінювати їх, а також аналізувати стадії і етапи розвитку українського державотворення та культури, які відображають особливості культуротворчості українського народу в цивілізаційній парадигмі.

По завершенні вивчення цих курсів студенти будуть знати імена знакових особистостей вітчизняної історії та культури як на загальнодержавному, так і регіональному рівнях. Молоді люди ознайомляться з діяльністю видатних вітчизняних політичних діячів, будуть обізнані з творчою спадщиною провідних діячів національної культури. В процесі оволодіння матеріалами навчальних дисциплін студенти навчаться характеризувати міждержавні та міжкультурні зв'язки України з країнами Європи та світу, усвідомлювати проблеми й перспективи розвитку української держави та культури у сучасному цивілізаційному процесі.

А найважливішим є те, що вивчення історичних та історико-культурологічних курсів допоможе студентам *зрозуміти* та *усвідомити*, що Україна має власну, незалежну від російської історію, власні традиції державотворення, які сягають періоду Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Комплексне розуміння історії та культури, поруч із іншими гуманітарними предметами (такими як політологія, соціологія, релігієзнавство та ін.), формує повноцінного громадянина, здатного позитивно впливати на державу та суспільство.

Вивчення цих курсу дозволить майбутньому фахівцю спиратися на історичні знання як на загальнометодологічну базу, озброює його вмінням застосовувати це знання в науковій та практичній діяльності, а також унеможливить маніпуляцію його мисленням, зробить його стійким щодо російської інформаційної пропаганди.

Важливість викладання історичних та історико-культурологічних дисциплін зумовлена ще й тим, що саме поколінню сучасних учнів і студентів випаде місія не тільки матеріальної відбудови нашої держави, а й її ідеологічне становлення та скріплення в європейському та світовому співтоваристві. Тому однією з найпріоритетніших завдань вітчизняної системи вищої освіти є збереження обов'язковості викладання навчальних дисциплін «Історія України» або «Історія української державності».